

DRUKWERK • PRINTED MATTER • DRUCKSACHE • IMPRIMERÉ
address correction requested

Port betaald
Port payé
Leiden

TDV ISAM
Kütüphanesi Arşivi
No 267872

Mr. Ziyad EBUZZIYA
P.K. 440
ISTANBUL,
Turkey.

New Titles from Brill's &

E. J. BRILL LEIDEN - THE NETHERLANDS • PUBLISHERS - PRINTERS - NEW AND SECOND-HAND BOOKSELLERS

نَسْبَةٌ مُّرْفَعَةٌ مُّكَوَّلَةٌ مُّسَمَّى بِالْمُرْفَعِ

No. 5

Borska

Sahite

kitaplar

E Cevaplar

Moth san

İşbirliği
taklitleri

ve

Kıçık hikayeler

مخطوطة أبوالفنان

بـ

رسالة أبوالفنان

الرسالة

كرديه رسالة بالله

اد نادر

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.787.L

موسی بن ابی القازان

(باخود)

جست

بر وقعة تاریخیه در

ناظمی

ناجی معلم

محارف نظارت جلیله سنک رخصتیله طبع او لنشرد

استانبول

۱۲۹۹

مطبعة ابوالضبا

موسى بن أبي العازان

(ياخود)

حہیت

بر وقعة تاریخنیده در

ناظمی

معلم

ناجی

المعارف نظارت جلیله سنک رخصتیله طبع اول نشدر

استانبول

۱۱۹۹

مطبعة أبوالصبا

(ياخود)

— همیت —

آفتاب قریش او نیجه عیان
ظلمات او زره او لدی نور فشنان

نور وجهی او نیجه پر توار
سینه لر او لدی مطلع الانوار

ایندی نور رخ رسول الله
هر دل پا کی بر تجلیکاه

مست شیر افکن ایلدی عربی
کوثر نطق جان فزای نبی

قیلدی الله او قوم فیروزی
شرف اندوز و حدت آموزی

— مطبوعه ابوالضیبا —

اتحاد او لسه طبع ملتنده
 هیچ او لورمی زوال دولتنده
 ملکه آفت شفاق ملتندر
 روح ملک اتفاق ملتندر
 آیریلان ملت اتحادندن
 کسون امیدنی مرادندن
 اتحاد او لسه وطن یشامن
 چونکه جان او لینجه تن یشامن
 قوت و عنزت اتفاق ایله در
 ضعف و ذات ده افتراق ایله در »

§

ایتدی او فرقه ظفر پیرا
 عدل ایله انسلاک راه غنا
 عدل او لنجه او فارسانه رفیق
 اولدی فی الحال همعنان توفیق
 چوق زمان چمندن سلاح ظفر
 طوتدی اسپانیایی همان یکسر

آز زمان ایچره ایلدی رهین
 اندلس خلقی اونور مین
 نور علم او دیاره عکس ایتدی
 ظلمت جهل محظوظ اولوب کیتدی
 موسئ پر دل ظفر اندوز
 طارق بی هراس کشتی سوز
 نشر نور محمد ایلدیلر
 دین حق مؤید ایلدیلر

ایتدیلر او دو مشعل اسلام
 نزهیه کیتدیلرسه محظوظ

سبب انقلابی روزه شبک
 اتحاد و نبایدر عرب
 عقل و دین اتحادی آمر ایدی
 سوزی افراد ملتک بر ایدی
 ملت بختیار یکدل اولور
 چونکه آماله او یله نائل اولور

فیحه صورت ویرن عدالتدر
که اساس موافقیدر

معدلتدر مدار جاب قلوب
معدنه جهان اولور محلوب »

§

بولدی شهرت حکومت اسلام
[قرطبه] اولدی تختکاه بنام

یاکتر تختکه دکل اما
اولدی دارالمعارف دنيا

هنره ملتفت ايدی خلفا
مترق اولوردي اهل ذکا

لطف ايدرلردي اقتداره کوره
شوق اولور فيض نوبهاره کوره

مسعداني قيلدي اول اقليم
فضل وشاعر واديب وحکيم
دولت ارباب شوقه يار اولدی
اهل دانشه انداس طولدی

اویله فر بولدی کیم چراغ هز
مستیر آیتدی دهری سرتاسر

ترده آثار رغبت او لسه عیان
اولور اول سویه معرفت پویان

مجتمعدر همیشه رغبت و علم
اجتماع ایلرز عطالت و علم

کندی قدرین بیانلری او سزر
کاهلسستانده معرفت نه کزرن

هنرك ارتقاسنه هر آن
شرطدر التفات بازشها

معرفت التفاته تابعدر
مشتریسمز متاع ضایعدر

افتخار ایلرز بونکله که بز
مستفیض مأثر عربز

فيض مشهودی مکتب ادبك
از اجهادیدر عربك

اوروبا آیدن آلدی عرفانی
بزه صائمقده در هنوز آنی

نرده حکمت کوررسه اهل هدا
آنی آلمق وظیفه در اما

فارق حکمت اولمی اوّل
صکره اخذ ایتمی آنی نه کوزل

برحیت شناس فرزانه
یا پاه من جنبش فرنگانه

مدنیت دیوب رومی که سن
اولهسین هر زهکار و هر زه سخن

بزه لازم محسنات فرنگ
یو قسه لازمی کفسن و جامه تئک
چشم عقل اولینجه پاک وبصیر
کوزی تک کوزلک ایلمز تنور
ضعف بازو که مرده عار ویر
الده باستون نه افتخار ویر »

§

اولدی از جمله خلقه لطف آله
عبد رحمان ثالث آکاه

اولدی دورنده فکر و صنعت و فن
مترق کمال رغبتiden

ناصر دین و دولت اولمش ایدی
باعث فیض ملت اولمش ایدی

صکره دن قلامگله اول حالت
اولدی مختل اداره دولت

طبع ارباب حل و عقد امور
اولدی ذوق و سفاهتہ مجبور

وقف تن پروری اولوب کبرا
بولدی تنکی معیشت فقررا

آز زمانده سفاهت آثاری
اولدی اعصاب ملته ساری

کاسه عقل کباره فکر زوال
طرد ایدردی خیال جاه وجلال

ویردی منصب سرآمدانه فریب
اولدیلر بربریله ضد ورقیب

هپ سراسیمه دولت ارکانی
کیم دوشونسون اعاده شانی
بجز ذوقه رئیس جان آتیور
کرچه دولت سفینه‌سی باشیور

مسئت سرشار باده اقبال
نه زمان ایتدی فکر استقبال

بجه نااهلى ایامشندی بحوال
جلوه ساز مساند اجلال
سرکاره کچنجه خائنلر
اویله یوف بولدی کیم مداهنلر
قالدی ارباب معرفت بیکس
کیمسه‌ده قالمدی کالاه هوس

اولدی مقبل خیانت اصحابی
قالدی مدبر صداقت اربابی

نجه‌لر دزس آلوب بوجالتدن
صادبی شهراء استقامتدن

بوزوب اخلاقی دولت اربابی
اولدیلر انقراضک اسبابی
هر طرفدن ولات بد آمال
اولدیلر چاره جوی استقلال

برهوا یه قایلدی هر بر سر
اتحادک یرنده یلار اسر !

آخر الامر قیندی سیل زوال
[امویه] حکومتن پامال

صکره ییر ملوک اولوب پیدا
پاره‌لندی حکومت یکتما

منقلب اولدی حالتدن حاله
ایتدی آخر وداع اقباله

واعدا ایامشندی بعض ملوک
مسملک عدل واجتهاده سلوك

لکن اوّلکی قدرت و شوکت
ملک اسلامه ایتدی عودت
اتحاد اولینجه ملک آرا
قدرت و قدری بشقه یرده آرا
فکر ایدن آزدی کارک آخرینی
چکه منزدی ملوک بربینی »

§

ملکت اشبو کشمکشده ایکن
فرصته منتظر اولان دشمن
ایلیوب تیغ انتقامنی تیز
اولدی آتش فروز حرب وستین
گیردی کترله ملک اسلامه
بولدیغۇن غیرت ایتدی اعدامه
ضعف اسلام بیك بایه ایله
اختلالات داخلیه ایله

دشمنك ایتدی مقصدین تسهیل
بونجه وحصوم قانی اولدی سیل

بیلهم در کین ایکن دشمن
اختلالات داخلیه نهدن

متزلزل اوئىجە پای ثبات
چيقدى الدن بىر بىر قصبات
قالدى [غر ناطه] يالكىر ماوا
اولدی اسلام اچچون مضيق بلا
بىليردى كه نيت اعدا
آنى ده ايلەمكىدى استيلا

اجتماع ايلدى بتون اسما
اولدی جمع سرای [الجمرا]

رؤسا و مشائخ و فقها
اولدی اعضای مجلس شورا

ملکك حاجى [ابوالقاسم]
دیدى رعنَا بىليركە هر مسلم

دولتك ضعفى برکال اولدى
زخم دشمنله بى مجال اولدى

آچه یوق مملکت خرابه نمود
دشمنی دفعه مقدرة نابود

جنده اسلام آز، عدو غالب
اولهلمی حمایته طالب

ایتدی اطرافی دشمن استیلا
چاره منفرد در استحضا

دوشمشک ایستر ملک قراله دخیل
بوایدر کوچه قدرنی تنزیل
سبی ضعف حال دولتمر
رأی خاص ملک دخالتدر »

پک مخالف کوروب بوافسکاری
عسکرک اک بنام سرداری

که او در [موسی ابوالغازان]
سرور زمرة سر افرازان

دیدی بو پک بیوک جباتدر
ماحی رونق حمیتدر

ملکی کیمدر ایلین اجبار ؟
که اوله سر فرو بر اغیار !

ملتك اوyle رأی مبهی یوق
اوقدر بی حیت آدمی یوق

شمدى وارد زیاده یوقسه اکر
شهر من ده یکرمی بیک عسکر

ملک اصر ایلسون مهیا ز
صف شکاف جنود اعدایز »

§

ملکی طوغری سوز ایدوب تهدید
بولدی قابنده میل رأی سدید

دیدی سرزلرسکر بوكازک ارى
همت ايلرسه کز اولور اثرى

دیدی باجمله عسکری اصر ا
ایده لم شمدى سل صیف غزا

(۱۷)

در ایدی روح موسی عمران
یشا ای جانستان فرعونان

ایتنه لر گرد رخشکی انسب
سرمه دیده فارسان عرب

ای امیر گزیده سی عربک
شهمدی سلسین دو دیده سی عربک

حیدرک مظہر جلاد تیسین
عربک زبدہ ھمیتسین

ھمسلاحت او لیدی [ابن نصیر]
تیغ فوجی اولوردی عالمگیر

[طارق] ه پیشو او لیدک اکر
شرقدن فتح ایدردی غربه قدر
کرچه یوقدر یانکده قیمت جان
یشا ای شہسوار والا شان

او فدای غضنفر شرزه
دشمن اردو سن ایتدی پرلزه

(۱۶)

که اسارتندن او ملک اولاد
رای [موسی] اهم آرادر
§

عاقبت اتفاق ایدوب حضار
دشمنک دفعنه ویرلدی قرار

یوریوب دشمن مانج جمهور
ایتدی [غرفناطه] شهری نی محصور

تن اعدای ایتدی خیلی زمان
غازیان ضربه کاه سیف و سنان

حربه چیقدچه قلعه دن [موسی]
طارکایردی محاصرینه فضا

یاقغه باشلاینجه شهری قرال
اولدی [موسی] برآتش جوال
او صوقلادچه قلعه نک درینه
بو آنی سوردی تامسکرینه

رخشی ایتدکچه ضبیح ایله جولان
سر [والعادیات] اولوردی عیان

دیردی اعدا صدای رخشندن
الحدر التقای رخشندن
سر [فلموریات] روشن ایدی
شمر نعل پای رخشندن

بیلنیردی نه قهرمان ایدیکی
طور هیبت فزای رخشندن

دیده خصمہ تار اولوردی جهان
طره مشکسای رخشندن
طور موی یورر قیاس اولنور
رئک آتش نمای رخشندن

رقص ایدر طبع شاعران عرب
جنبدش نشوہ زای رخشندن
§
وفتر اوزره تهاجم دشمن
اولدی اسلامیانه ضعف افکن

کسدی ارزاق یولارین اعدا
برده قحط اولدی اهل شهره بلا

سر اعدایه تینی صاعقه بار
رخشی ازدر مثل مردمخوار »

§
غمده دشمن بلای تیغندن
الامان خوان صلای تیغندن

منجلی سر [بخطف الابصار]
برق مردم ستای تیغندن

تیغ خصمک نیامدن چیقه حق
یوزی یوقدی حیای تیغندن

برک افتاده خزانه دوزر
روی دشمن لقای تیغندن

قان ایچنده یوزر سر اعدا
سر خون آشنای تیغندن

مهتدی بولدی جنتی سرینه
سایه دوشدی های تیغندن »

ملک اویکی رائی یاد استدی
ینه برمجلس انعقاد استدی

هپسی حیرتده کیمسهده بوق سس
دوشونوردي سلامتن هرگس

واقعاً یوقدی حاجت گفتار
کورینوردي خلاصه افکار

جهانی حریه اولیوب مائل
شهری تسیمه اولیلر قائل

یالگز [موسی ابوالغازان]
رهبر فرقه سراندازان

ایتمامکله بورائی استصواب
ایلدی هیئته شویولدہ خطاب

§

« فکرکز بوشدر ای گروه جبان !
سزی تأمین ایدرمی استیمان ؟

مال ایچونی بو ترک غیرت ایدش
بن امین و خیمدد بو کیدش

مرد او ناصر ددن نه همت آرار
که فقط نفسنه سلامت آرار

لعمت اول ناکسک که طینتنه
اوله قائل هلاک ملتنه

ملته بزرگم ایمزر ایسه ک
آکا دشمنی صرحت ایده جلک !

بوندن او ل اسیر اولان رفقا
بر طرفدن او نمده افنا

آنلرک حالی درس عبرتدر
گریه افزای چشم دقتدر

یاندی کول اولدی خانمانلر من
زرده او لکی قهرمانلر من ؟

کوز او کنده نهان دکل دیدی گم
هپ حقیقت یالان دکل دیدی گم

جنک اعداده ایمذکه ثبات
وارمی راحت امیدایدن هیهات !

نهی یوقدر بکا و افغانک
کازیدر آه و کریه نسوانک
ویرمسون مرد اولان شباته خمل
دوکم قانز دموعه بدل
بدل ابر مرد حیدری مسلاک
قاتنی قطره اخیره یه دک
ملته ذل دکلی حام ایکن
اوله محاکوم دشمن پر فن
شهری تسلیمیدن نه حاصل اولور
عمر من وقت موته واصل ایلور

آتش غیظ دشمنان سونز
ببور آتش که بزمان سونز
چکسه غر ناطه دشمنک یدینه
چانک آصار اک شرفلى معبدینه
اویله یرده یشارمی مرد غیور
قلمامش بزده حیف فرد غیور

نه دیکدر وطن نهدر ناموس
آکلایان قلاماش هزار افسوس !
شونده اوچ میلیون اهل اسلام
نهی غالب صایلسون اعدامن
بوقدر مقدر ایکن جمهور
ندن اولسون اسارته مجبور
اوره لمی بو اقتدار ایله بز
کندی شمشیر مزله کردنز
قالهمی یزد النده اسیر
هر یر اولسونی کربلاه نظیر

کله من شهره خصم بد کوهر
نفس واپسین کیدرسه مکر
شهری تسلیمیدن ابا ایدیکنر
ینه ای غازیان غز ایدیکنر
اویله ڈل کران ایچنده حیات
ایتدیرر هر نفس رجای ممات

چکیلیرمی بوابتداں بوننک؟
ایشته شمشیر ایشته عرصه جنک

ایدهم خصه مضمحل کلاکز
طومیورمی قلیچ تفک الکز

خصمه اولسونمی پامال بنم
گوزلرمند صاقدیغ وطنم

صره تیغ ظفر شعار گدر
عون حق اهل اضطرار کدر

چکک اعدایه سیف اقدامی
پارلا دک آفتاب اسلامی

رفته رفته عدو زوال بولور
قار گونشدن اریر اریر صواولور

ینه هیبت نمای جنک اولهیم
سزه بن پیشوای جنک اولهیم
کندی داخل حساب ایتم
چونکه اولمکدن اجتناب ایتم

صانیک نفسمک غمن چکرم
بشقه شیدر کباب ایدن جگرم

بو یله لکاه بیترمی غائله کز
قاله حق خصم الندہ عائله کز

نیچون اولسون بنات بسته نقاب
یزم اعداده ساقیات شراب
بویله خواری ملتی چکهم
اولورم بن بودتی چکهم
قلب مجروم اوسله آهندن
گورههم ملتک زوالی بن

درد درد دوا پذیر دکل
اولدیرن بشقه تیغ و تیر دکل

برزمان ایامشدى اهل سفر
سیف اسلامی زیب طاق ظفر

سبی اتحاد ملت ایدی
دشمنه لرزه بخش دهشت ایدی

کورینوردى او قهرمان بنام
متجمسم حمیت اسلام

کوردى [موسى] که من محمد قانلر
اوله من کندينه رفيق آنلر

صارمش اذهانی خشیت و حیرت
اهل مجلسده قلمامش حرکت
چیقدی مجلسدن او یله حدتله

فوران دم حیته
که کورن ظن ایدری کم بر شیر
اولش اول دمده جسته زنجیر

اولدی برق خش برق سیره سوار
اوستی یکسر سلاح رسم وار

قوسندن چیقوب هان شهرک
اولدی عازم بونجه بر نهرک

آهدن غیری یوق رفیق رهی
تجدت وغیرت و رضا سپهی

انهادی او بر تون طاقيق
اُزیدر فساد اخلاقی

بوز یانجه قوام ملیت
نه ممالک قالیر نه حریت

دل که تو مید حال دولتدر
طائب دولت شهادتدر

خصمه یکتن آتلمه در فکرم
شہدایہ قاتلمه در فکرم

شمدى کوکلم حیاته دشمندر
اونلک ابته بیک قات اهوندر

کرچه بن کندی تباہ ایدرم
باری ابقاء نام ایدر کیدرم
پیروم پر دلان اسلافه
نام او لسوں هدیه اخلاقه »

§

ساکت اولدقده [موسی خوشدم]
دیدی هیچ کیمسه لا ونعم

آ تشن اویش صعود خون ایله رو
سووزن اویش تاننده هربرمو

ایکی اختر کبی یانار گوزلر
یاوه حق دشمن وطن کوزلر

درس آمش خدا کتابندن
مست [فاستبیشروا] خطابندن

گورسه دیردی او مردی شیرخدا
آفرین ای مجاهد یکتا

جان فدا مردیسین بومیدانك
فیخر ارواحیسین شهیدانك

سنیسین ای غازی شهادتجو
مرد میدان [قاتلوا قتلعوا]

قالمدیسه نهغم هوا خواهک
نفسکه مشتريدر اللهك

اوله حق نامك ای هزبر وغا
حشره دك زیور زبان ثنا

گرچه بوعرصه ده حسين آسا
قالدك ای شانلى قهرمان تها
کالده سیرايت جهان بالاده
سکا صف صف ملائك آماده »

§

قارشیدن اولدی ناگهان پیدا
بر طاقم آتلی عسکر اعدا

یاقلاشوب یانه برایکی سوار
ایتدیلر نام وقصدین استفسار

بر غصب یوق جواب موساده
الى تبغ حیات فرساده

بر جواب آلمینجه کندنده
فارسان اولمقل ایستیوب رهزن
حمله کوستر دیلر او شیر نره
حمله سن پاره پاره یيقدی یره
اوته کی آتلیلر قوشوب بردن
قیلدیلر قصد [موسى یکتن]

عاقبت شهسوار اولوب زخین
 سایه‌وش اولدی جلوه کاهی زمین
 دیز لری او زره چوکدی تبغ الده
 ینه تدمیر خصم ارزده
 یاره لردن او رتبه آقدی که قان
 ناتوان اولدی قهرمان زمان
 یاره دن تنده قالمیوب یارا
 ایلدی نهره کندی بی القا
 بانک آب اول زمانه اعدایه
 [ان ترانی] دیدردی موسایه
 دوشدی حقک محیط رحمتنه
 دوشمدی دشمنک اسارتنه
 جانی راه حقده قیلادی فدا
 [روح الله روحه ابداء]

مطبوعة أبوالصبا

کر چه پیش و پسنده دشمن چوق
 نیک مواساده هیچ پروا یوق

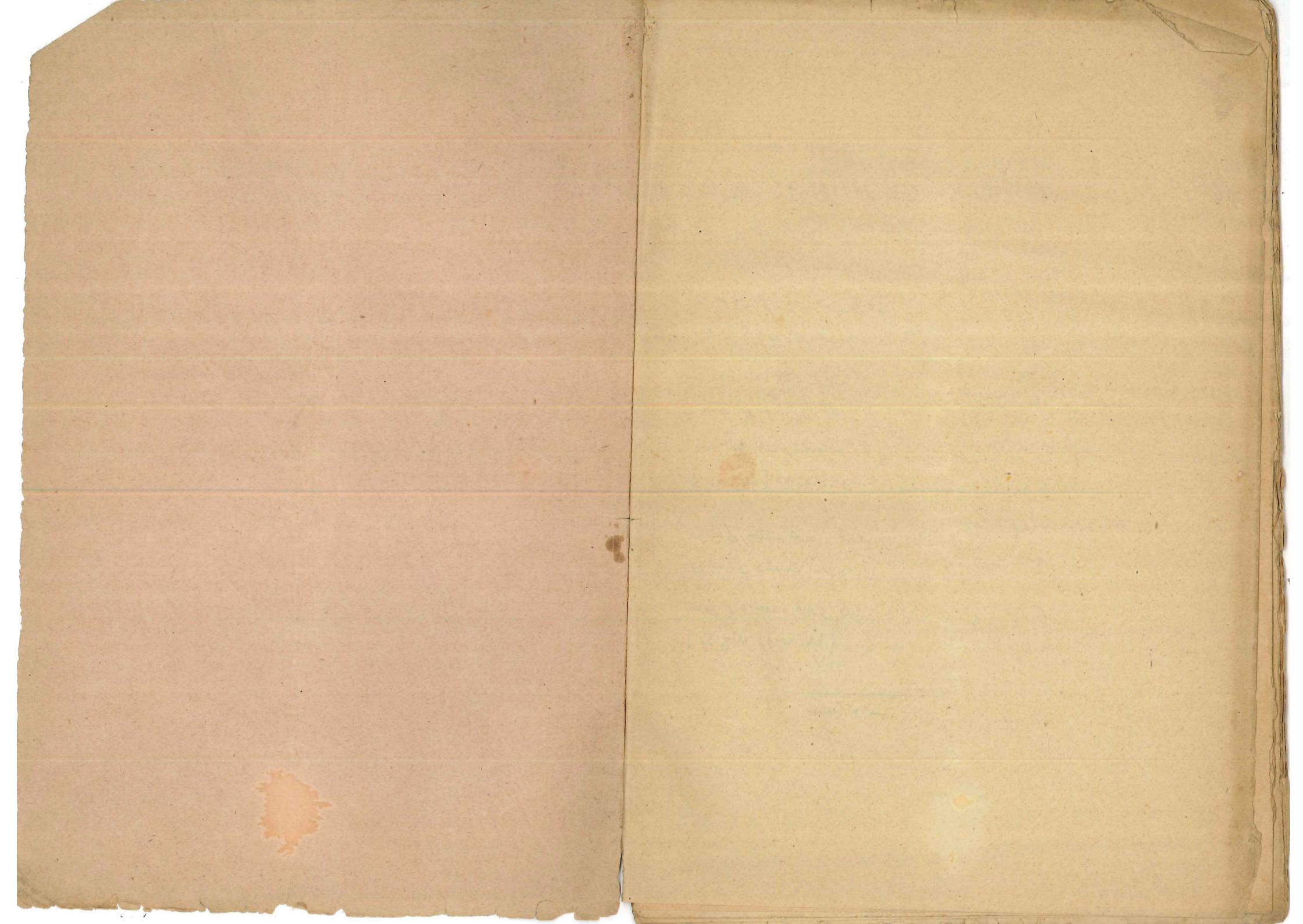
نظرنده نمایش خنجر
 موج آب حیاندن خوشتر

تیغ تیز الده آرقه‌ده جوشن
 پیش اعداده قلعه آهن
 قلابی اول رتبه بولمش استحکام
 او ینامن بیک قیامت ایتسه قیام
 زیر راننده رخش از در سر
 گه ینینه گهی یساره دوزر

او کھیلان اجود عربی
 متصل چرخ اور ردی بر ق کی

اوده [موسیٰ بیقرار] ه کوره
 جنبش اسب اولور سواره کوره

هر دونشده بر ایکی دشمن دین
 آکا تعظیمآ اولدی سر بزمیں

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 2E.787

لاره در

۱۰۰

ج

موسى بن أبي العازان

(ياخود)

حيث

بر و قعه تاریخیدر

ناظمی

سابقا وارنه رشدیه مکتبی معلم کایانی

ناجی

عمارف نظارات جلیله سلطان رخصیمه طبع او نشر

استانبول

۱۲۹۹

مطبعه ابوالضا

۳۵۰

موسی بن ابی القازان

یاخود

— * حمیت *

آفتاب قریش او نجھه عیان
ظلمات او زره اولدی نور فشان

نور و جھی او نجھه پر تو بار
سینه لر اولدی مطلع الانوار

ایتدی نور رخ رسول الله
هر دل پاکی بر تجییکاه

مست شیر افکن ایلدی عربی
کوثر نطق جانفزای نبی

قیلدی الله او قوم فیروزی
شرف اندوز وحدت آموزی

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

التحاد او لسه طبع ملتهده
هیچ او لورمی زوال دو لنه
ملکه آفت شفاف ملتهدر
روح ملک اتفاق ملتهدر
آیریلان ملت اتحادندن
کسون امیدینی هر اندن
التحاد او لسه وطن یشاعز
چونکه جان او لینجه تن یشاعز
قوت و عزت اتفاق ایله در
ضعف و ذات ده افتراق ایله در »

§

ایتدی او فرقه ظفر پیرا
عدل ایله انسلاک راه غزا
عدل او لنجه او فارسانه رفیق
اولدی ف الحال همعنان توفیق
چوق زمان پکمن سلاح ظفر
طودی اسپانیایی همان یکسر

از زمان ایچره ایلدی رهیین
اندلس خلقنی او نور میین
نور علم اول دیاره عکس ایتدی
ظلمت جهل محو او لوب کیتدی
موسی ء پر دل ظفر اندوز
طارق بی هراس کشتی سوز
نشر نور محمد ایلدیلر
دین حق مؤید ایلدیلر
ایتدیلر اول دو مشعل اسلام
نریه کیتدیلرسه محو ظلام

سبب انقلابی روزه شب
التحاد و ثباتیدر عربک
عقل و دین اتحادی آمر ایدی
سوزی افراد ملتک بر ایدی
ملت بختیار یکدل اولور
چونکه آماله او له نائل اولور

اویله فر بولدی کیم چراع هز
هستنیر ایتدی دهری سرتاسمر
زده آثار رغبت او لسه عیان
اولور اول سویه معرفت پویان

مجھدر هبشه رغبت و علم
اجماع ایلز عطالت و علم
کندی قدرین پیلنلری او سزر
کاهلستاندہ معرفت نه کنر
هزک ارتقاندہ هر آن
شر طدر التفات پادشاهان

معرفت النفاته تابعدر
مشتریسز مقام ضایعدر
اقحصار ایلز بونسلکه که بز
مستفیض مأثر عربز

فیض مشهودی مکتب ادبک
اثر اجتهادیدر عربک

فتخه صورت ویرن عدالندر
که اساس مو قیقدیر

معدلتدر مدار جلب قلوب
معدلتله جهان اولور محلوب «

§

بولدی شهرت حکومت اسلام
[قرطبه] اولدی تختکاه بنام

یالکن تختکه دکل اما
اولدی دارالمعارف دنیا

هزکه ملتفت ایدی خلفا
مترق اولوردی اهل ذکا

اطف ایدرلردى اقتداره کوره
شوق اولور فیض نوبهاره کوره

مستعدانی قیلدی اول اقلیم
فاضل و شاعر وادیب و حکیم

دولت ارباب شوقة یار اولدی
اهل دانشه اندرس طولدی

اولدى از جمله خلقه لطف آله
عبد رحمن ثالث آکاه

 اولدى دورنده فکر و صنعت و فن
مترقب کمال رغبت‌دن

 ناصر دین و دولت اولمش ایدی
باعث فیض ملت اولمش ایدی

 صکره‌دن قالماغله اول حالت
اولدى مختلف اداره دولت

 طبع ارباب حل و عقد امور
اولدى ذوق و سفاهته محبور

 وقف تن پروری اولوب کبرا
بولدى تنگی معیشت فقراء

 آز زمانده سفاهت آثاری
اولدى اعصاب ملته ساری

 کاسه عقل کباره فیکر زوال
طرد ایدردی خیال جاه و جلال

اوروپا آندن آلدی عرفانی
بزه صائم‌قده در هنوز آنی

 نرده حکمت کوررسه اهل هدا
آنی آلمق وظیفه در اما

 فارق حکمت اولملی اوّل
صکره اخذ ایتلی آنی نه کوزل

 بر حیث شناس فرزانه
یا به عن جنبش فرنگانه

 مدینیت دیوب روایی که سن
اوله‌سین هرزه کار و هرزه سخن

 بزه لازم محسنات فریک
یوقسه لازمی کفش وجامه تنک

 چشم عقل او لینجه پاک و بصیر
کوزی تک کوزلک ایلز تویر

 ضعف بازو که مرده عار ویر
الده باستون نه افتخار ویر »
§

نیچه‌لر درس آلوپ بوحالندن
 صاپدی شهر اه استئقامتدن
 بوزوب اخلاقی دولت اربابی
 اولدیلر انقراضک اسبابی
 هر طرفدن ولاط بد آمال
 اولدیلر چاره جوی استقلال
 بر هوایه قاپلدى هر بر سر
 اتحادک یرنده یللر اسر !
 آخر الامر قیلدی سیل زوال
 [امویه] حکومتن پامال
 صکره یریر ملوک اولوپ پیدا
 پاره‌لندی حکومت یکتتا
 منقلب اولدی حالدن حاله
 ایتدی آخر وداع اقباله
 واقعاً ایلشیدی بعض ملوک
 مسلک عدل و اجتهاده سلوک

ویردی منصب سرآمدانه فریب
 اولدیلر بر بریله ضد و رقیب
 هب سراسیعه دولت ارکانی
 کیم دوشونسون اعاده شانی
 بحر ذوقه رئیس جان آتیور
 کرچه دولت سفینه‌سی باشیور
 هست سرشار باده اقبال
 نه زمان ایتدی فکر استقبال
 نیچه نا اهلی ایلشیدی بوحال
 جلوه‌ساز مساند اجلال
 سرکاره پکنجه خائنلر
 اویله یوز بولدی کیم مداهنلر
 قالدی ارباب معرفت بیکس
 کیسه‌ده قالمدی کاله هوس
 اولدی مقبل خیانت اصحابی
 قالدی مدبر صداقت اربابی

بیلهم در کین ایکن دشمن
 اختلالات داخلیه نهند

 مترزل او نججه پای ثبات
 چیقدی الدن برد برد قصبات

 قالدی [غرناطه] بالکن مأوا
 اولدی اسلام ایچون مضيق بلا

 بیلیردی که نیت اعدا
 آنی ده ایلکدی استیلا

 اجتماع ایلدی بتون امراء
 اولدی مجمع سرای [الحمرا]

 رؤسا و مشائخ و فقهاء
 اولدی اعضای مجلس شورا

 ملک حاجی [ابو القاسم]
 دیدی رعنای بیلیر که هر مسلم

 دولتك ضعفی برکال اولدی
 زخم دشنه بی مجال اولدی

لکن اوّلکی قدرت و شوکت
 ملک اسلامه ایتدی عودت

 اتحاد او لمیجه ملک آرا
 قدرت و قدری بشقه یرده آرا

 فکر ایدن آزدی کارک آخرینی
 چکه من دی ملوک بربینی »
 §

 مملکت اشو کشمکشده ایکن
 فرصته منظر اولان دشمن

 ایلیوب تیغ انتقامی تیر
 اولدی آتش فروز حرب وستیر

 کیردی کثرله ملک اسلامه
 بولدیغۇن غیرت ایتدی اعدامه

 ضعف اسلام بیک بله ایله
 اختلالات داخلیه ایله

 دشنهک ایتدی مقصدین تسهیل
 بونججه مخصوص قانی اولدی سبیل

ملکی کیدر ایلین اجبار؟
که او له سرفرو بر اغیار!

ملنک اویله رأی مهی یوق
او قدر بی حیت آدمی یوق
شمدی وارد زیاده یو قسه اکر
شهر هز ده یکرمی پیک عسکر

ملک امر ایاسون مهیايز
صف شکاف جنود اعدایز »

§

ملکی طوغزی سوز ایدوب تهدید
بولمی قلبنده میل رأی سدید
دیدی سیز لسکن بو کارک اری
همت ایلسه کن او لور اثری
دیدی بالجهه عسکری امرا
ایده لم شمدی سل سیف غزا

آچه یوق مملکت خرابه نمود
دشمنی دفعه مقدرت نابود

جنده اسلام آز، عدو غالب
اوله لمی حیاته طالب
ایتدی اطرافی دشمن استیلا
چاره منفرد در استخیا

دو شک ایستر ملک قراله دخیل
بو ایدر کرچه قدرینی تنزیل

سبی ضعف حال دولتمر
رأی خاص ملک دخالتدر »

پک مخالف کوروب بو افسکاری
عسکرک اک بنام سرداری
که او در [موسی ابو الغازان]
سرورد زمره سرافرازان
دیدی بو پک بیوک جبانتر
ماحی روئق حیسدر

دیر ایدی روح موسی عمران
 یشا ای جانستان فرعونان
 ایتسلر کرد رخشگی انسب
 سرمده دیده فارسان عرب
 ای امیر کنیده می عربک
 شهدی سنین دو دیده می عربک
 حیدرک مظہر جلادتین
 عربک زبدہ حیتیین
 همسلاحک اولیدی [ابن نصیر]
 تیغ قھی اولوردی عالمکیر
 [طارق] ه پیشو او لیدک اکر
 شرقدن قمح ایدردی غر به قدر
 کرچه یوقدر یانکده قیمت جان
 یشا ای شہسوار والاشان
 او فدایی غضنفر شرزه
 دشمن اردوسن ایتدی پرلزه

که اسارتندن اولمک اولادر
 رأی [موسی] اهم آرادر
 § عاقبت اتفاق ایدوب حضار
 دشمنک دفعنه ویرلدی قرار
 یوریوب دشمن ملن جمهور
 ایتدی [غرباطه] شهرینی محصور
 تن اعدای ایتدی خیلی زمان
 غازبان ضربه کاه سیف و سنان
 حربه چیقدیجہ قلعه دن [موسا]
 طار کاپردی محاصرینه فضا
 یاقعہ باشلاینجه شهری قرال
 اولدی [موسی] بر آتش جو وال
 او صوقلدقیجہ قلعه نک درینه
 بو آنی سوردی تامعسکرینه
 رخشی ایتدیجہ ضبح ایله جولان
 سر [والعادیات] اولوردی عیان

سر اعدایه تیغی صاعقه بار
رخشی ازدر مثال مرد مخوار «

§

غمده دشمن بلای تیغندن
الامان خوان صلای تیغندن

منجلى سرّ [يخطف الابصار]
برق هر دم سنای تیغندن

تیغ خصمک نیامدن چیقه جق
یوزی یوقدی حیای تیغندن

برک افتاده خزانه دور
روی دشمن لقای تیغندن

قان ایچنده یوزر سر اعدا
سرخون آشنای تیغندن

مهنتدی بولدی جنتی سرینه
سایه دوشدی همای تیغندن «

§

دیردی اعدا صدای رخشندن
احذر التقای رخشندن

سرّ [فلموریات] روشن ایدی
شرر نعل پای رخشندن

بیشیردی نه قهرمان ایدیکی
طور هیبت فزای رخشندن

دیده خصمه تار او لوردی جهان
طره مشکسای رخشندن

طور موسی یورر قیاس اولنور
رنک آتش نمای رخشندن

رقص ایدر طبع شاعران عرب
جنپش نشوه زای رخشندن «

§

و فرت او زره تهاجم دشمن
اولدی اسلامیانه ضعف افکن

کسدی ارزاق یولارین اعدا
برده قحط اولدی اهل شهره بلا

مرد او نامر ددن نه همت آرار
که فقط نفسنه سلامت آرار
لعت اول ناکسک که طینته
اوله قائل هلاک ملتنه
ملته بز ترجم ایتر ایسه که
آکا دشمنی مر جت ایده جک !
بوندن اوّل اسیر اولان رفقا
برطر فدن او لمنده افنا
آنلرک حال درس عبرتدر
کریه افزای چشم دقتندر
یاندی کول اولدی خانمانلر من
زnde اوّلکی قهرمانلر من ؟
کوز او کننده نهان دکل دیدیکم
هپ حقیقت یالان دکل دیدیکم
جنک اعداده ایتمدکه ثبات
وارمی راحت امید ایدن هیهات

ملک او لکی رأی یاد ایتدی
ینه بر مجلس اندقاد ایتدی
هیپی حیرتده کیسه ده یوق سس
دوشونوردی سلامت هر کس
و اقعوا یوقدی حاجت کفتار
کورینوردی خلاصه افکار
بجهلہ سی حریه اولیوب هائل
شهری تسلیمه اولدیلر قائل
یالکرز [موسیء ابو الغازان]
رهبر فرقہ سر اندازان
ایتمامکله بو رأی استصواب
ایلدی هیئته شو یولده خطاب
§
« فکر کن بو شدر ای کروه جبان !
سرزی تأمین ایدرمی استیمان ؟
مال ایچونی بو ترک غیرت ایدش
بن امین و خمیدر بو کیدش

نفعی یوقدر بکا و افعانك
کاریدر آه و کريه نسوانك

ويرمسون هرد اولان ثباته خلل
دوکلم قانوز دموعه بدل

بذل ايدر هرد حيدري مسلك
قانى قطره اخيره يهدك

ملته ذل دکلى حاكم ايکن
اولمه محکوم دشمن پرفن

شهرى تسلیمین نه حاصل اولور
عمرمن وقت موته واصل اولور

آتش غيظ دشمنان سونغز
بوب رآتش که بزمان سونغز

پکسه غرناطه دشمنك يدينه
چاك آصار اك شرفلى معبدينه

اویله يرده يشارمی هرد غيور
قلاماش بزده حيف فرد غيور

نه دیکدر وطن نهدر ناموس
آکلايان قلاماش هزار افسوس !

شونده اوچ ميليون اهل اسلامن
نه يه غالب صاييسون اعدامن

بوقدر مقندر ايکن جمهور
نهدن اولسون اسارته محبور

اوره لمى بو اقتدار ايله بز
کندى شمشيرمن له کردنغز

قاله لمى يزيد النده اسير
هرير اولسونى كربلايه نظير

کاهعن شهره خصم بد کوهر
نفس واپسين کيدرسه مکر

شهرى تسلیمین ابا ايديکن
ينه اى غازيان غزا ايديکن

اویله ذل کران ايچنده حيات
ایتديرر هر نفس رجای همات

صانیمک نفسمک غمن چکرم
 بشقه شیدر کباب ایدن جکرم
 بویله اکله پیترمی عائله کز
 قاله حق خصم النده عائله کز
 نیچون او لسوون بنات بسته نقاب
 بزم اعداده ساقیات شراب
 بویله خواری ملتی چکهم
 او لورم بن بو ذلتی چکهم
 قلب مجروح او سه آهنند
 کوره هم ملئک زوالی بن
 درد درد دوا پذیر دکل
 او لدیرن بشقه تیغ و تیر دکل
 بر زمان ایلشیدی اهل سفر
 سیف اسلامی زیب طاق ظفر
 سبی اتحاد ملت ایدی
 دشنه لرزه بخش دهشت ایدی

چکیلیرمی بو ابتدا بونک
 ایشته شمشیر ایشته عرصه جنك
 ایدمل خصمی مض محل کا لکز
 طوقیورمی قلچ تفک الکز
 خصمی او لسوونی پایمال بنم
 کوزل مدن صاقن دیغم وطنم
 صره تیغ ظفر شعار کدر
 عون حق اهل اضطرار کدر
 چکل اعدایه سیف اقدامی
 پارلا دک آفتتاب اسلامی
 رفته رفته عدو زوال بولور
 قار کونشدن اریر اریر صو او لور
 ینه هیت نمای جنك اولهيم
 سزه بن پیشوای جنك اولهيم
 کندمی داخل حساب ایتم
 چونکه اولمکدن اجتناب ایتم

انهادمی او بر ترین طاولک
اثریدر فساد اخلاقک
بوزیلنجه قوام ملیت
نه ممالک قالیر نه حریت
دل که نومید حال دولتدر
طالب دولت شهادتدر
خصمه یکتن آتلله در فیکرم
شهدایه قاتلله در فیکرم

شمدی کوکم حیاته دشمندر
اولمک البسه پیک قات اهوندر

کرچه بن کندی تباہ ایدرم
باری ابقای نام ایدر کیدرم
پیروم پر دلان اسلامفه
نام او لسوون هدیه اخلاقفه
§

ساکت اولدقده [موسی خوشدم]
دیدی هیچ کیسه لا و نعم

کورینوردی او قهرمان بنام
مجسم حیت اسلام

کوردی [موسی] که مجید قانلر
اولاهعن کندینه رفیق آنلر

صارمش اذهانی خشیت و حیرت
اهل مجلسده قلاماش حرکت
چیقدی مجلسدن اویله حدله
فوران دم حیله

که کورن ظن ایدردی کیم بر شیر
اولمش اول دمده جسته زنجیر

اولدی بر رخش برق سیره سوار
اوستی یکسیز سلاح رسم وار
قپوستن چیقوب همان شهرک
اولدی عازم بویجه بر هر ک
آهدن غیری یوق رفیق رهی
نجدت و غیرت و رضنا سپهی

کرچه بو عرصه ده حسین آسا
قالدك ای شانلى قهرمان تنه
کل ده سير ايت جهان بالاده
سکا صف صف ملائک آهاده »

§

قارشیدن اولدى ناکهان پيدا
بر طاقم آتلى عسکر اعدا
ياقتلاشوب يانه بر ايکى سوار
ايتديلر نام و قصدin استفسار
پر غضب يوق جواب مو ساده
الى تبغ حيات فرساده

بر جواب آلمىنجه كندىنى
فارسان اولقايىتىوب ره زن
چله كوستىدىلر او شير نره
چله سن باره پاره يىغدى يره
او ته کى آتيلير قوشوب بىر دن
قىلدىلر قصد [موسى ئىكتىن]

آتش او لمش صعود خون ايله رو
سو زن او لمش تىنده هر بر مو

ايکى اخکر كې يانار كوزل
ياقه جق دشمن وطن كوزل

درسن آلمش خدا كتابىنى
مىست [فاسقىشىرو] خطابىنى

كورسە دىردى او مردى شير خدا
آفرىن اى مجاهد يىكتى

جيان فدا مردىسىن بو ميدانك
فخر ارواحىسىن شەھيدانك

سنسىن اى غازى شەداد تىجو
مرد ميدان [قاتلوا قتلوا]

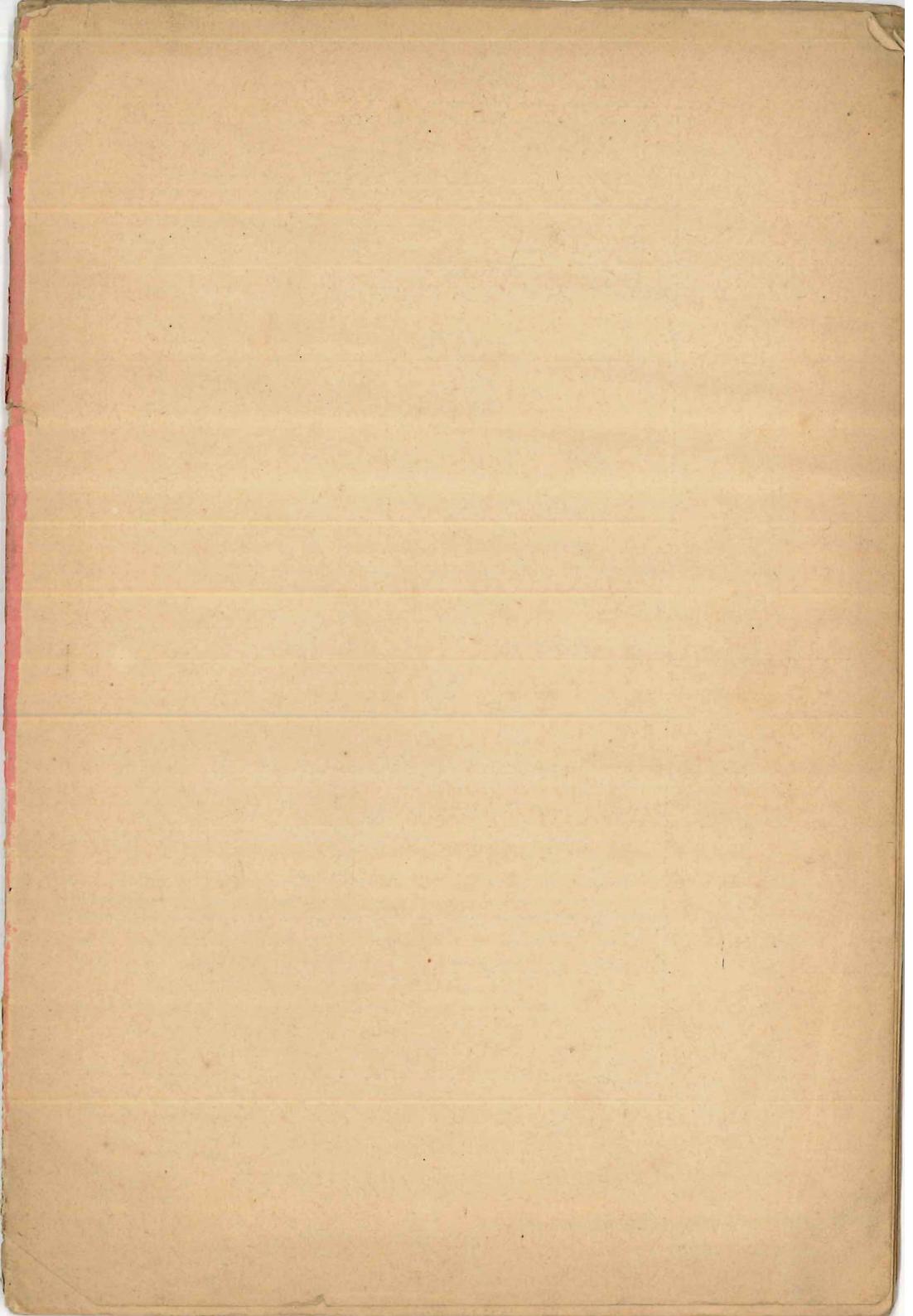
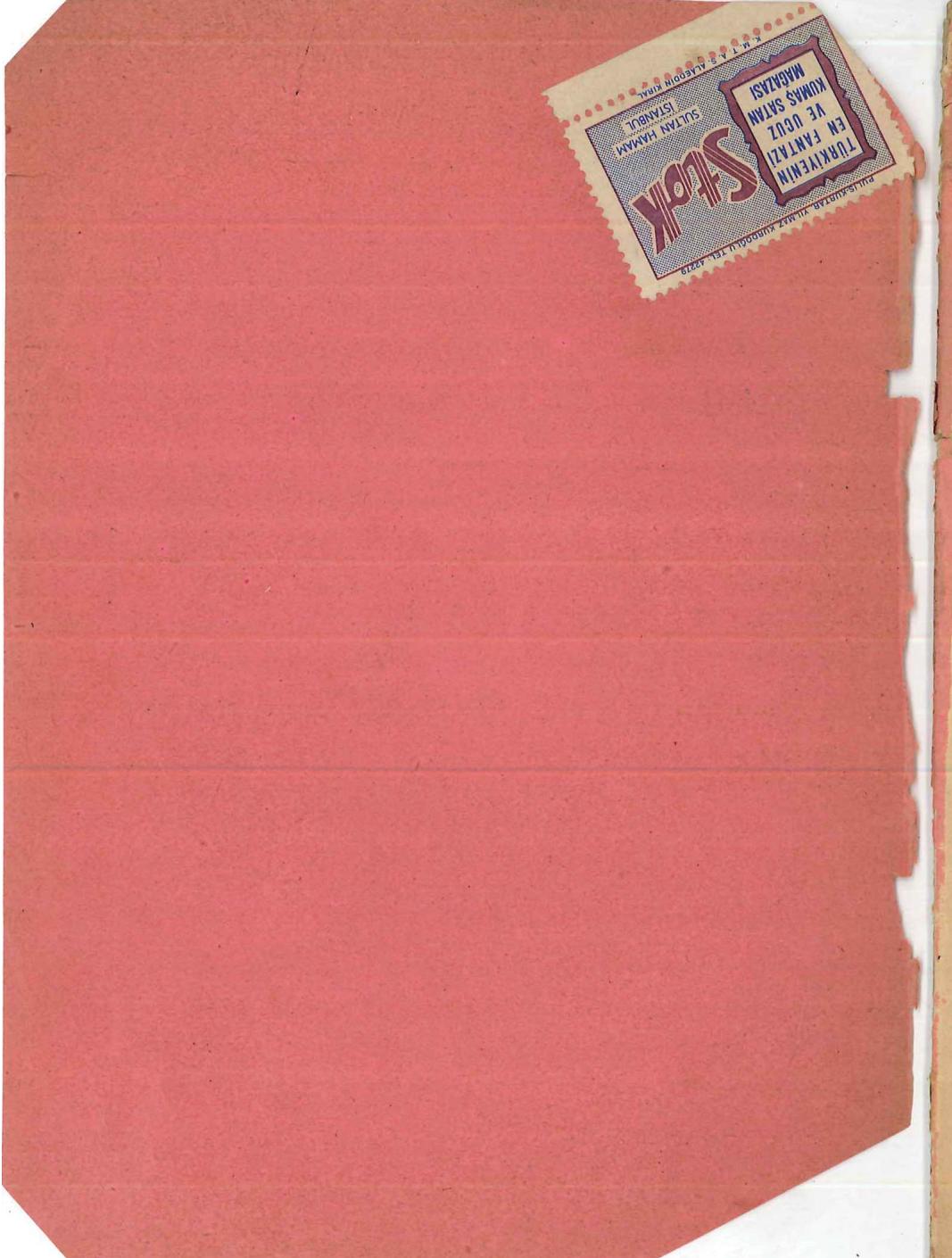
قالمىسىن نە نەم هوا خواهك
نفسكە مشتىير اللەك

اولەجق نامك اى هز بىر وغا
حىشىر دك زiyor زبان شنا

عاقبت شهسوار اولوب زخین
سایه وش اولدی جلوه کاهی زمین
دیزلی اوزره چوکدی تیغ الده
ینه تدمیر خصم ارذله
یاره لدن او رتبه آقدی که قان
ناتوان اولدی قهرمان زمان
یاره دن تنده قلمیوب یارا
ایلدی نهره کندیینی القا
بانک آب اول زمانده اعدادیه
[لن ترانی] دیدردی موسایه
دوشده حقک محیط رحته
دوشده دشمنک اسارته
جانی راه حقده قیلدی فدا
[روح الله روحه ابداء]

مطبعة ابوالضياء

کرچه پیش و پسنده دشمن چوق
لیک موساده هیج پروا یوق
نظر نده نمایش خبر
موج آب حیاتدن خوشت
تیغ تیر الده آرقه ده جوشن
پیش اعداده قلعه آهن
قلبی اول رتبه بولمش استحکام
اوینامن بیک قیامت ایلسه قیام
زیر رانده رخش ازدر سر
که یعنیه کمی یسarde دوزر
او کیلان اجود عربی
متصل چرخ اورردی برق کبی
اوده [موسی بیقرار] ه کوره
جنیش اسب اولور سواره کوره
هر دونشده برایکی دشمن دین
آکا تعظیماً اولدی سر بزمین

صایلان محل

باب عالی جاده سندھ آرا کل افندینک ۴۶ نومرو
کتابخانہ سیدر

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 26.787